

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Fjellkraft AS
Postboks 7033 St. Olavs Plass
0130 OSLO

Vår dato: **16 DES 2011**
Vår ref.: 200805486-29 ki/kima
Arkiv: 312 / 124.C1Z
Deres dato: 15.3.2010
Deres ref.: Atle Wahl

Saksbehandler:
Kirsten Marthinsen
22 95 92 34

Fjellkraft AS – Mølska kraftverk i Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag fylke - NVEs vedtak

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i medhold av lov av 24. november 2000, nr. 82 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 8, kgl. res. av 15. desember 2000 og fullmakt gitt av Olje- og energidepartementet 19. desember 2000 og 10. desember 2004 avslått konsesjonssøknaden av 15.3.2010 fra Fjellkraft AS om å bygge og drive Mølska kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer.

NVE har i vedtaket lagt avgjørende vekt på at tiltaket vil berøre anadrom strekning i et nasjonalt laksevassdrag. Det vil etter vår vurdering ikke være mulig å sette tilstrekkelige avbøtende tiltak. NVE mener at tiltaket vil stride mot beskyttelsesregimet for nasjonale laksevassdrag og laksefjorder.

Bakgrunn

Fjellkraft AS søkte i brev datert 15.3.2010 i medhold av vannressursloven § 8 om konsesjon til å bygge og drive Mølska kraftverk med tilhørende koplingsanlegg og kraftlinjer. Det planlagte kraftverket ligger i Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag fylke. Elva Mølska renner fra sør mot nord og munner ut i Stjørdalselva ved tettstedet Flornes.

Kraftverket vil utnytte fallet mellom kote 351 og kote 78 i elva Mølska. Vannveien vil bli ca. 3850 meter lang, hovedsakelig med nedgravde rør med diameter 1000 mm. Kraftstasjonen er planlagt i dagen på østsida av elva. Det må bygges totalt ca. 1,6 km ny midlertidig anleggsvei langs vannveien. I tillegg må eksisterende traktorveier oppgraderes over en strekning på om lag 1,4 km. Kraftverket er planlagt med en installert effekt på 4,7 MW og en årlig produksjon på om lag 12,7 GWh. Maksimal slukeevne er 2,32 m³/s og utbyggingsprisen er anslått til om lag 4,9 kr/kWh. Det er planlagt å slippe en minste vannføring tilsvarende 5-persentilverdiene, dvs. 150 l/s i sommersesongen og 70 l/s i vintersesongen. Søker foreslår å installere omløpsventil for å sikre vannføring på gytestrekningen nedstrøms kraftverket i tilfelle utfall i kraftstasjonen.

Søker har også foreslått en alternativ vannvei. Forslaget innebærer at kraftstasjonen plasseres på kote 110, like nedstrøms brua som krysser Mølska ved vannverket. Det er foreslått boret tunnel i nedre

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

del av vannveien. Dette vil også innebære en midlertidig eller permanent massetipp. Vannveien vil etter dette alternativet bli om lag 3360 meter lang. Utbyggingen vil få en effekt på 4,1 MW og en gjennomsnittlig årlig produksjon på 11,3 GWh. Utbyggingsprisen vil da bli ca. 5,2 kr/kWh.

NVEs behandling av Mølska kraftverk

NVE mottok søknad om tillatelse til bygging av Mølska kraftverk med tilhørende koplingsanlegg og kraftlinjer den 19.12.2008. På grunn av stor pågang informerte NVE Fjellkraft AS om at søknaden ville bli lagt i en køordning. Vi forventet å begynne å behandle søknaden i første halvår av 2010. Saken ble tatt til behandling i desember 2009 og sendt på høring den 13.9.2010, med frist til 25.10.2010. Høringen og den øvrige behandlingen har blitt koordinert med tre andre saker i samme område, Sagelva, Reinåa og Gudåa kraftverk. På grunn av avslagsgrunnen har vi ikke sett det nødvendig å sluttbehandle denne samtidig med de andre sakene. Av samme grunn har vi heller ikke vurdert samlet belastning.

Den 29.9.2011 var NVE på befaring i tiltaksområdet sammen med representanter for søker, grunneiere, Stjørdal kommune, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Direktoratet for naturforvaltning (DN), Stjørdal Jeger- og Fiskerforening, Stjørdalsvassdragets Klekkeri BA og Naturvernforbundet.

Innkomne høringsuttalelser

De fleste av høringspartene er negative til en utbygging som berører anadrom strekning. De påpeker at vassdraget er en del av et nasjonalt laksevassdrag og framhever elvas betydning for fisk og fiske. Mange mener det er viktig å se de fire planlagte utbyggingene langs Stjørdalsvassdraget samlet, og peker på at Stjørdalsvassdraget allerede har flere reguleringer og dermed er sårbart for ytterligere tekniske inngrep. Enkelte mener også at tålegrensen for vassdraget i form av vassdragsreguleringer allerede er overskredet. Det blir hevdet at ytterligere reguleringer med negativ effekt for laks og sjørørret vil medføre at statusen som nasjonalt laksevassdrag har liten reell verdi.

Stjørdal kommune opplyser om at Mølska har stor verdi som gyteelv for laks og sjørørret og at lakse- og ørretfisket i Stjørdalselva er av stor betydning for både næringsdrift og rekreasjon. De mener derfor at hensynet til fiskeressursene må veie tungt.

DN signaliserer en streng holdning i saker som berører nasjonale laksevassdrag. Av de fire utbyggingene langs Stjørdalselva som har blitt behandlet parallelt mener de at Mølska er det vassdraget som er viktigst for anadrom fisk. DN mener hele strekningen opp til absolutt vandringshinder må karakteriseres som potensielt gyte- og oppvekstområde for laks, og at tiltaket bare kan tillates hvis kraftverket flyttes oppstrøms vandringshinderet. De ønsker også at det blir installert omløpsventil.

NVEs vurdering

I denne saken er det forhold av en slik type og tyngde at de fører til at konsesjonssøknaden må avslås. I det følgende vil NVE drøfte de hensyn som har vært avgjørende for avslaget. Kravet til begrunnelse for vedtak jf. forvaltningsloven § 25 anses med dette som oppfylt.

NVE konstaterer at det omsøkte kraftverket ligger på anadrom strekning i et nasjonalt laksevassdrag. Stjørdalselva fikk beskyttelse som nasjonalt laksevassdrag i 2003. Ifølge NOU 1999:9 "*Til laks åt alle kan ingen gjera?*" inngår Stjørdalselva i et av verdens viktigste systemer for laks. Elva er rangert som landets sjuende viktigste lakseelv i perioden 1969-1998 og den nest viktigste i Nord-Trøndelag, etter Namsen. Det har vært en dramatisk tilbakegang i laksefangstene i Stjørdalselva siden 1990-tallet.

Hensikten med nasjonale laksevassdrag og laksefjorder er å gi laksebestandene særlig beskyttelse mot skadelige inngrep og aktiviteter i vassdragene og i de nærliggende kyst- og fjordområdene. I nasjonale laksevassdrag skal det ikke settes i verk tiltak som "*fører til endring av naturlig vannføring, vann-*

temperatur, vannkvalitet eller vandringsforhold på lakseførende strekning som er av nevneverdig negativ betydning for laksen”, jf. St.prp. nr 32 (2006/2007), Om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder. Det heter videre at retningslinjene ”(...) skal gjelde for selve vannstrengen og for de deler av nedbørfeltet der de aktuelle tiltakene kan ha innvirkning på laksebestanden”.

Kraftstasjonen var opprinnelig planlagt på kote 78. Senere har søker foreslått å flytte kraftstasjonen til kote 110. I forbindelse med konsesjonssøknaden er det gjennomført fiskeundersøkelse med el. apparat på strekningen mellom Mølskas utløp og endelig vandringshinder. Anadrom fisk ble også registrert senere, i forbindelse med at vassdraget ble undersøkt for ål og elvemusling. Endelig vandringshinder er en foss ca. 100 meter oppstrøms vannverksdammen. Det betyr at anadrom strekning i Mølska er ca. 2 km lang. Slik kraftstasjonen opprinnelig var foreslått plassert, ville 750-850 meter anadrom strekning bli berørt av en utbygging. Hvis kraftstasjonen plasseres på kote 110, blir berørt anadrom strekning forkortet til ca. 250 meter. Det er registrert gyting av laks i nedre del av elva, sjørret helt opp til vannverksdammen. Det var tre årsklasser med lakseyngel i nedre del av elva, noe som indikerer årvisst gyting av laks. Undersøkelsene viste at hele strekningen opp til vannverksdammen blir benyttet som oppvekstområde for de to artene. Vi mener at både gyteområder og oppvekstområder er viktig for den langsiktige overlevelsen av laksebestanden. NVE er også enig med DN i at hele den anadrome strekningen må karakteriseres som potensiell gytestrekning, selv om det ikke er funnet laksunger oppstrøms kote 78.

NVE mener en ev. utbygging vil kunne føre til reduksjon av gyte- og oppvekstområder på berørt strekning. Vi mener betydningen av den planlagte utbyggingen er nevneverdig negativ for laksen for den delen av vassdraget som blir berørt, da undersøkelsene i vassdraget viser at Mølska har egenproduksjon av laks og sjørret og at gyte- og oppvekstområder vil bli negativt påvirket. Det er, etter NVEs syn, åpenbart at tiltaket vil påvirke laksebestanden i Mølska i nevneverdig negativ grad. Derfor mener vi at prosjektet klart kommer i konflikt med beskyttelsesregimet for laks i et nasjonalt laksevassdrag.

Fjellkraft AS mener det vil være vanskelig å flytte kraftstasjonen oppstrøms anadrom strekning fordi man da kommer inn i en v-dal hvor terrenget står i rasvinkel. De mener graving for vei og kraftstasjon vil kunne føre til *”utrasing av elveskråninger og ubotelig skade på biologien i elva”*. NVE mener det vil være teknisk umulig eller svært vanskelig å plassere kraftstasjonen oppstrøms anadrom strekning. Vi har derfor ikke vurdert flytting som et mulig avbøtende tiltak.

NVEs vedtak

NVE mener tiltaket vil føre til nevneverdig negativ påvirkning på laksebestanden i et nasjonalt laksevassdrag. Vi kan ikke se at det er mulig å avbøte skadene med tiltak. Bygging av Mølska kraftverk kommer etter vår vurdering i konflikt med beskyttelsesregimet for laks i et nasjonalt laksevassdrag.

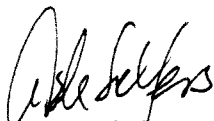
I medhold av lov av 24. november 2000, nr. 82 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 8, kg1. res. av 15. desember 2000 og fullmakt gitt av Olje- og energidepartementet 19. desember 2000 og 10. desember 2004 avslår derfor NVE søknaden fra Fjellkraft AS om å bygge og drive Mølska kraftverk.

NVE har ikke vurdert tiltakets konfliktgrad i forhold til andre allmenne interesser som bl.a. sjørret, friluftsliv, gammel granskog og den rødlistede lavarten trådrag (VU). Tiltaket er heller ikke vurdert med tanke på samlet belastning.

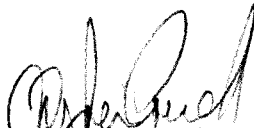
Klageadgang

NVEs avgjørelse er et enkeltvedtak som kan påklages til Olje- og energidepartementet (OED) innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf. kap. VI i forvaltningsloven. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til OED og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Kopi:

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Postboks 2600, 7734 STEINKJER
Direktoratet for naturforvaltning, Postboks 5672 Sluppen, 7485 TRONDHEIM
Stjørdal kommune, Postboks 133, 7501 STJØRDAL
Nord-Trøndelag fylkeskommune, Postboks 2560, 7735 STEINKJER
Sametinget, Ávjovárgeaidnu 50, 9730 KARASJOK
Reindriftsforvaltningen i Sør-Trøndelag/Hedmark, Postboks 121, 7361 RØROS
Essand Reinbeitedistrikt v/ Aslak Brandsfjell, Postboks 236, 7361 RØROS
NTE Nett AS, 7736 STEINKJER
FNF Nord-Trøndelag, Postboks 64, 7619 SKOGN
Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag, Postboks 132, 7702 STEINKJER
Stjørdal JFF v/Ketil Skogan, Postboks 61, 7501 STJØRDAL
Even Hatlelid Mortensen, Skolegata 15, 7500 STJØRDAL
Geoff McDonald, Remyrveien 59, 7500 STJØRDAL
Kari Merete Andersen og Morten H. Kielland, Buckhagen 53, 7046 TRONDHEIM